

1ste Kapitel.

Om Afslutning af Aftaler.

§§ 1—10.

Bestemmelserne i dette Kapitel omhandle Afslutning af Aftaler, dog kun Aftaler paa Formuerettens Omraade, se Udkastets Titel og hvad herom er bemærket i Indledningen Side 21.

Man har vel ved Bestemmelsernes Affattelse fortrinsvis taget Sigte paa Afslutning af Aftaler mellem Personer, som befinde sig paa forskellige Steder, hvilket er i Overensstemmelse med Kommissionens Program af November 1909, der nævner „Afslutning af Aftaler gennem Korrespondance“; men Kapitlets Regler ville dog ogsaa kunne finde Anvendelse paa Aftaler, afsluttede med en tilstedeværende Person, forsaavidt ikke andet fremgaar af Bestemmelsernes Indhold. Paa et enkelt Punkt (§ 3, 2det Stykke) har man fundet det nødvendigt at give en Regel særlig for Aftaler med en nærværende Part for at forebygge den Misforstaaelse, at Hovedreglen i § 3, 1ste Stykke skulde være anvendelig ogsaa paa Tilfælde, hvor Aftale afsluttes med en tilstedeværende.

Kapitlets Regler finde ikke blot Anvendelse paa Aftaler om Ydelser mod Vederlag — de saakaldte gensidig bebyrdende Aftaler — om det end er disse, man fortrinsvis har haft for Øje. Ogsaa andre formueretlige Aftaler falde indenfor Kapitlets Ramme, saaledes Aftaler om Vederlag for allerede ydede Præstationer, om Kaution og om Gaver. Idet Kapitlet kun angaar Aftaler, omfatter dets Regler kun saadanne Viljeserklæringer, som ere Aftalens Bestanddele, nemlig Tilbud, d. v. s. Viljeserklæringer, som kræve Antagelse, og Svar paa Tilbud. Udenfor Rammen falde saaledes Erklæringer, som gaa ud paa, at Afgiveren vil være bunden uden Antagelse af Erklæringen fra den anden Side. Der er imidlertid ingen Tvivl om, at Kapitlets

Regler og saaledes navnlig Bestemmelsen i § 8 med de af Forholdets Natur følgende Modifikationer maa være anvendelige paa formueretlige Retshandler og Viljeserklæringer i Almindelighed, f. Eks. Gaveløfter, som ikke kræve Akcept, Opsigelser o. s. v. Efter svensk Sprogbrug omfatter Betegnelsen „Aftal“ kun gensidig bebyrdende Retshandler. Dette faar dog ikke nogen praktisk Betydning, da Kapitlets Bestemmelser i Sverige ville finde analogisk Anvendelse paa saadanne Aftaler, som efter dansk og norsk Sprogbrug falde direkte ind under Bestemmelserne.

De i Kapitlet givne Regler indeholde neppe paa noget Punkt Afgivelser fra gældende Ret, men de løse forskellige Tvivlsspørgsmaal og udforme og præcisere nærmere de gennem Theori og Praxis udviklede Retsregler.

§ 1.

I Overensstemmelse med hvad der forlængst er anerkendt i Theori og Praxis herhjemme, er det i denne Paragrafs 1ste Punktum udtalt, at Tilbud er bindende for Afgiveren. Selve den Erklæring, hvorved nogen paatager sig en Pligt, afhænder eller opgiver en Ret eller iøvrigt paalægger sig et retligt Baand, er forpligtende efter de i de følgende Paragrafer nærmere angivne Regler, se navnlig § 8. Det er det saakaldte Løfteprincip, der herved slaas fast, saaledes som ogsaa allerede sket i en Række Lovgivninger, f. Eks. i Tyskland, den borgerlige Lovbog § 145, i Schweiz, den schweiziske Forbundslov om Obligationsretten af 30te Marts 1911 Art. 3—5 og i Østerrig, den borgerlige Lovbog § 862, ligesom det er bragt i Forslag i Ungarn ved Udkastet til en almindelig borgerlig Lovbog af 1901 § 933, 1ste Stykke.

Andre Lande, saasom Frankrig og Italien, fastholde endnu den fra Romerretten stammende Overenskomsttheori, hvorefter Ret stiftes ved to overensstemmende Viljeserklæringer, Tilbud og Akcept, i Forening, saa at Tilbudet kan tilbagekaldes, saalænge det ikke er antaget; heller ikke i England